

**БЪЛГАРСКА
СТОПАНСКА
КАМАРА**

**BULGARIAN
INDUSTRIAL
ASSOCIATION**

София 1000, ул. "Алабин" 16-20
Тел. 93 209 11
Факс 987 2604 Телекс 23523
E-mail: office@bia-bg.com

16-20 Alabin Str., 1000 Sofia, Bulgaria
Tel: +359 2 93 209 11
Fax: +359 2 987 2604 Tlx: 23523
[http:// www.bia-bg.com](http://www.bia-bg.com)

Изх.№ / 09.05.2006

**ДО: ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
КОМИСИЯТА ПО ВЪПРОСИТЕ НА
ДЪРЖАВНАТА АДМИНИСТРАЦИЯ
Г-Н ВЕСЕЛИН МЕТОДИЕВ**

Относно: Предложения на Българска стопанска камара по проекта на Закон за електронната търговия.

Уважаеми г-н Методиев,

Приложено Ви изпращам предложения на Българска стопанска камара за промени в проекта на Закон за електронната търговия.

С уважение,

Председател:

/Божидар Данев/

ПРЕДЛОЖЕНИЯ

на Българска стопанска камара

Относно: Промени в проекта на Закон за електронната търговия.

Изхождайки от най-общия характер (типичен за всяка една европейска директива) на текстовете и постановките в посочения в проекта на закона основополагащ документ “Директива 2000/31/ЕО на Европейския парламент и на Съвета на Европа от 08.06.2000 за някои правни аспекти на информационните услуги, и в частност електронната търговия, на Международния пазар (Директива за електронната търговия)”, както и от постановките на редица по-нови стратегически документи на Европейската комисия, на формирования на ООН като UNECE, UNCTAD, UNCITRAL и UN/CEFACT, на WTO и др., предлагаме следващите по-долу промени в проекта на Закон за електронната търговия.

Предложение 1. Заглавието на закона да бъде “Закон за услугите на информационното общество”.

Мотиви

А. Формално изхождайки от посоченото в по-горния увод пълно наименование на Директива 2000/31/ЕО.

Б. Конкретно изхождайки от съдържанието на Директива 2000/31/ЕО, необхващащо изцяло всички правни страни на развиващите се нови, модерни форми на търговия по мрежата Интернет и по други отворени мрежи. В сравнение с тези модерни форми, популярното вече в определена степен “пазаруване по Интернет” е едва първата, най-елементарна форма на електронна търговия.

Поради това бъдещият Закон за електронната търговия (респективно Закон за услугите на информационното общество) би се явил само съставна част от необходимата за едно реално функциониращо информационно общество цялостна, завършена нормативна база за осъществяване с помощта на електронни средства и от разстояние (он-лайн) на търговия и бизнес.

По този проблем вижте например цитирания по-надолу документ “UNCTAD (United Nations Conference on Trade And Development), Background Paper TD/B/COM.3/EM.15/2 от 03.05.2002”.

В. Следвайки опита на редица европейски страни като **Белгия** (11 Mars 2003 - Loi sur certains aspects juridiques des services de la société de l'information), **Финландия** (458/2002, “Act on provision of information society services”), **Чехия** (“Act on certain information society services and on the amendment to certain other acts”), **Естония** (1 May 2004, “Information Society Services Act”), **Латвия** (Publicēts: "Latvijas Vēstnesis" 183 (3131) 17.11.2004, “Law on Information Society Services”), **Франция** (Law Nr. 2004-575, 21 June 2004, “Law for Confidence in the Digital Economy”), **Италия** (Decreto Legislativo 9 aprile 2003, n. 70 "Attuazione della direttiva 2000/31/CE relativa a taluni aspetti giuridici dei servizi della società dell'informazione nel mercato interno, con particolare riferimento al commercio elettronico"), **Испания** (Law 34/2002,

11 July 2002, “Law on Information Society Services and Electronic Commerce”), Дания (22 April 2002, “Act on Information Society Services and Electronic Commerce”) и др.

Предложение 2. Алинея 1 към чл. 1 да гласи:

Чл. 1. (1) Този закон урежда някои правни страни на обществените отношения, свързани с осъществяването на услугите на информационното общество и в частност свързани с електронната търговия.

Мотиви

В съответствие с пълното наименование на Директива 2000/31/ЕО и нейния ограничен обхват, към който се придържа проекта на закона.

Предложение 3. Алинея 2 към чл. 1 да гласи:

(2) Електронна търговия по смисъла на този закон е предоставяне на услуги на информационното общество, свързани пряко с покупко-продажби.

Предложение 4. Алинея 3 към чл. 1 да гласи:

(3) Услуги на информационното общество са дейности, които обикновено са възмездни, свързани са с доставяне на стоки и услуги от разстояние, чрез електронни средства и се извършват след изрично изявление от страна на получателя на услугата.

Мотиви към предложения 3 и 4.

Предложените определения са по-ясни от определенията в проекта на закона, тъй като в последните липсва понятието “доставяне/покупко-продажба на стоки и услуги”, с което по принцип е свързана всяка една търговия - обхващаща дейности с икономическа стойност, чрез които бизнесмени и организации взаимодействат със свои клиенти, доставчици и партньори за извършване на продажби на стоки и услуги.

Предложение 5. Алинея 4, т. 4 към чл. 1 да гласи:

(4), т. 4. обществената нотариална дейност или еквиваленти професии, доколкото те имат пряка и специфична връзка с упражняването на държавна власт;

Мотиви

В съответствие с оригиналния текст на Член 1, т. 5 (d) от Директива 2000/31/ЕО, който не изключва нотариалната дейност, осъществявана от бизнеса, включително осъществяваната чрез електронни средства (електронното нотариизиране).

В тази връзка вижте предложените нови параграфи 3 към чл. 8 и 2 към чл. 9, респективно относно проверката на валидността на електронните подписи към обменните документи при подготвянето на договорите (параграф 3 към чл. 8) и дългосрочното съхраняване (архивиране) на електронните записи на тези документи (параграф 2 към чл. 9). Тези две услуги, заедно с коментиранията към предложения 10 и 11 услуга за удостоверяване на време, са в основата на електронното нотариизиране, което е ключово за изграждане на доказателствеността на електронните документи.

Предложение 6. В чл. 3 да бъдат направени посочените по-долу промени.

Предложение 6.1. Алинея 2 от чл. 3 да стане алинея 3.

Предложение 6.2. В чл. 3 да бъде въведена нова алинея 2 със следния текст:

(2) Доставчик-посредник на услуги на информационното общество е физическо или юридическо лице, което се явява трета страна спрямо страните, обвързани непосредствено с услугите на информационното общество.

Предложение 7. Наименованието на **Глава четвърта** да бъде променено в следното:

ОТГОВОРНОСТ НА ДОСТАВЧИЦИТЕ-ПОСРЕДНИЦИ НА УСЛУГИ

Мотиви към предложения 6 и 7

Понятието “доставчик-посредник на услуги на информационното общество” е въведено в Параграф 4 на Директива 2000/31/ЕО (Section 4: Liability of intermediary service provider), което не е отразено точно в наименованието на Глава 4 от проектозакона.

Получаващото се по този начин смесване в проекта на закона на понятието за “доставчик-търговец, доставящ информационни услуги на получател-купувач” с понятието за “доставчик-посредник, явяващ се трета страна спрямо търговеца и купувача и доставящ информационни и/или съобщителни услуги, обслужващи търговската услуга” по принцип е недопустимо. Още повече това е недопустимо като се имат предвид нарастващите отговорности и значителното разширяване на функциите на доставчиците-посредници на услуги (брокери/агенти при електронните разплащанията по Интернет, доставчици по Интернет на TV-програми и пр.), произтичащи от бързото развитие и обединяване на информационни, съобщителни (жични и безжични) и медийни технологии и услуги.

Предложение 8. Алинея 1 на чл. 4 да гласи:

Чл. 4. (1) Доставчикът на услуги на информационното общество е длъжен да предоставя лесен, пряк и постоянен достъп на получателите на услугите и на компетентните органи най-малко до следната информация:

Следват точки 1 до 9 без промени.

Мотиви

В съответствие с оригиналния текст на **Член 5, т. 1** от Директива 2000/31/ЕО.

Предложение 9. Към чл. 4 да бъдат добавени нови алинеи 3, 4, 5, 6, 7 и 8 както следва:

(3) При предлагане от доставчика на услуги на възприети от него схеми за електронно разплащане и електронно фактуриране, той следва да представи на получателите на услугите информация за механизмите на разплащането и фактурирането, които следва да бъдат лесни за използване, надеждни и да предлагат ниво на сигурност, необходимо за банковите трансакции.

(4) Чрез търговски, професионални и потребителски асоциации или организации доставчиците на услуги на информационното общество следва да представят на доброволни начала варианти на кодекси за поведение, имащи отношение към техните интереси и към изискванията в членовете на този закон. Тези проекти могат да се представят на национално ниво или ниво на Европейската общност, следва да бъдат хармонизирани с въвежданите международни и съответни национални технически норми и утвърждавани и периодично обновявани въз основа на широко публично допитване.

(5) Кодексите за поведение по ал. 4 се изграждат въз основа на предварително разработени политики от доставчика или от специализирани трети страни по заявка на доставчика. За изграждане на сигурност и доверие при предоставянето на услуги на информационното общество тези политики следва да обхващат ключови проблеми като автентикация на лица и обекти, достъп, електронно разплащане и електронно фактуриране, алтернативно разрешаване на търговски спорове, придобиване на марка на доверие чрез възприемане на публично достъпна програма, предоставяна от трета страна и пр.

(6) Механизмите за реализиране на възприетите политики по ал. 5 следва да бъдат описани в съответните кодекси за поведение по прост начин, позволяващ на получателите на услугите да оценяват риска при доверяването си на тези услуги.

(7) Доставчикът на услуги следва да представя на получателите на услугите ясна и лесно достъпна информация за придържането си към разработен съгласно ал. 4 (или от трета страна) механизъм за уреждане на извънсъдебни търговски спорове, включително и по електронен път.

(8) Доставчикът следва периодично да публикува преглед на предлаганите от него политики и кодекси за поведение с цел да убеждава, че продължава да предлага лесно достъпни, надеждни и сигурни услуги.

Мотиви

Съгласно т. 49 от увода и членове 16 и 17 на Директива 2000/31/ЕО, които не са отразени в проекта на закона.

Също съгласно постановките в изключително големия брой стратегически документи, публикувани след 2000 г., като:

- **AALEP** (Association of Accredited Lobbyists to the European Parliament), Paper “Code of Ethics/Code of Conduct/Code of Practice Clarified”.

- **EC Report, Com (2003) 702 final, 21.11.2003**, “First Report on the Application of Directive on Electronic Commerce”.

- **EC Report, Com (2006) 120 final, 15.03.2006**, “Report on the operation of Directive 1999/93/EC on a Community framework for electronic signatures”.

- **REGIJA Law Firm (<http://www.regija.lt>)**, “Regulation of electronic markets in Lithuania: The basic trends”.

- **IDABC** (Interoperable Delivery of pan-European eGovernment services to public Administrations, Business and Citizens) **Programme, GENERAL INVITATION TO TENDER No ENTR/04/68**, “Benchmarking of the existing national legal e-business practices, from the point of view of enterprises, with particular emphasis in the fields of e-signature, e-invoicing as well as contract conclusion and implementation”.

- **IDABC Programme, GENERAL INVITATION TO TENDER No ENTR/04/67**, “Legal Study on the national legal and administrative practices regarding the validity and mutual recognition of electronic documents, with a view to identifying the existing legal barriers for enterprises”.

- **IDABC Programme, GENERAL INVITATION TO TENDER No ENTR/04/69**, “Legal Study on unfair commercial practices within B2B e-markets”.

- **IDABC Programme, Working Paper, July 2005**, “IDABC Content Interoperability Strategy”.

- **Закон за ратифициране на Меморандума за разбирателство между Европейската общност и Република България** относно участието на Република България в програмата на Общността за взаимно предоставяне на паневропейски електронноправителствени услуги за публични администрации, стопански предприятия и граждани (IDABC), Държавен вестник, брой 103, 23.12.2005 г.

- **EC Communication, 13.12.2004, Action plan for the implementation of the legal framework for electronic public procurement.**

- **EC, COM (2002) 196 final, 19.04.2002**, “Green Paper on Alternative Dispute Resolution in Civil and Commercial Law”.

- **UNCTAD (United Nations Conference on Trade And Development), Background Paper TD/B/COM.3/EM.15/2, 03.05.2002**, “Electronic Commerce Strategies for Development: The Basic Elements of an Enabling Environment for E-Commerce”.

- **UN/CEFACT (United Nations Centre for Trade Facilitation and Electronic Business), 3rd Executive Forum on International Supply Chains: Enhancing Efficiency and Security, Geneva, 20-21 June 2005**, “A Roadmap towards Paperless Trade”.

- **UN/CEFACT, Business Requirements Specification (BRS), version 1.1, 27.09.2005**, “Cross Industry Invoicing Process”.

По принцип, чисто дословното пренасяне на текстовете от Директива 2000/31/ЕО в националните законови норми прави на практика изградения по този начин закон в голяма степен неприложим. Това е така, тъй като в този случай на бизнеса (доставчици и получатели на услуги) се предлагат само най-общо формулирани изисквания, без те да са съпроводени с **допълнителни указания, които да насочват** доставчиците на услуги как да конкретизират (развият) тези най-общи изисквания за доставяне на услугите в съответствие със специфично необходима работна заобикаляща и мрежова инфраструктура, вид на предлагана услуга, традиции при обикновената търговия, адаптирани към електронната търговия и пр. Всичко това е необходимо за изграждането на доверие и постигане с партньорите на оперативна съвместимост на услугите.

Тези допълнителни указания в закона не са задължаващи, но те ще доставят на бизнеса ценна ръководна рамка в голям брой проблемни области, където необходимите умения и знания на получателите на информационни услуги се различават съществено от уменията и знанията на потребителите в едно традиционно обкръжение за извършване на търговия.

Ключово за повсеместното възприемане на съвременните разнообразни форми на електронен бизнес и търговия е утвърждаването на ползващи се с доверие взаимоотношения между купувач и търговец, адекватни на тези при традиционните търговски трансакции. Изграждането на доверие в предлаганите услуги става въз

основа на постигане на убеденост, че сигурността и надеждността на използваните средства за електронните транзакции, обработката, временното оперативно и дългосрочно съхраняване и използване на електронно записаните търговски данни, са приемливата гаранция за защита на бизнеса, респ. на личната неприкосновеност на потребителите.

Ето защо е необходимо пренесените от Директива 2000/31/ЕО членове в проекта на закона да бъдат доразвити с оглед бизнесът да бъде насочван чрез конкретни и ясни указания към разработване и прилагане на подходящи механизми за саморегулиране. Именно кодексите за поведение са един от ефективните начини за саморегулиране на бизнеса, които следва да съдържат механизми за прилагане на членовете от закона, хармонизирани с възприеманите европейски, други международни и индустриални стандарти.

На практика въвежданите нови типове стандарти с възможностите си за бързи промени (например CEN Workshop Agreements) са основното средство за своевременно отразяване на настъпващите бързи промени при информационните и съобщителни технологии.

Този факт е твърде съществен и попада в контекста на заключителната част на цитирания в по-горния списък доклад на Европейската комисия от м. ноември 2003 г. (EC Com 2003/702 final) за резултатите от транспонирането на Директива 2000/31/ЕО от страните-членки. В доклада се отбелязва, че извършената от Европейската комисия публична консултация показва, че “поради липса на натрупан практически опит е преждевременно да се правят промени в Директивата. Обаче електронната търговия е бързо развиваща се област, в която правните, техническите и икономическите разработки трябва да бъдат непрекъснато следени и анализирани”.

Ето защо е изключително важно една цялостно разработена национална рамка за развитие на електронния бизнес и електронната търговия да се основава на дозирано разработена национална схема за стандартизацията в областта, предлагаща на бизнеса ефективни начини за саморегулиране, респ. бързо адаптиране към промените в инфраструктурата на информационното общество.

Като друга илюстрация на изложените по-горе мотиви ще посочим следното.

Една част от точка 57 от посочената в по-горния списък от документи Зелена книга на Европейската комисия (EC COM 2002, 196 final) за алтернативно разрешаване на спорове (АРС) гласи:

“57. ... Чрез съвместните усилия на юристи и експерти може да се придвижи дефиниране на общи принципи в областите, свързани с АРС, което може да включва предлагане на **специфични ръководни рамки или кодекси на поведение** за определени типове АРС. **По отношение на електронната търговия**, търговските и потребителски асоциации и организации **сами изготвят кодекси на поведение** в общността за регулиране на информационните услуги **в съответствие с чл. 16 на Директива 2000/31/ЕО**. Следва да бъде обсъдена и възможността различните участници (играчи) в АРС да подготвят общи кодекси на поведение, приложими на регионални и глобални нива и предлагащи процедурни гаранции в схемите за АРС”.

Предложение 10. В член 8 да бъдат извършени посочените по-долу промени.

Предложение 10.1. Общият текст на алинея 1 към чл. 8 да бъде:

Чл. 8. (1) При предложение за сключване на договор чрез електронни средства доставчикът на услуги предварително предоставя на получателя на услугата по ясен, разбираем и недвусмислен начин най-малко информацията относно: .....

Предложение 10.2. Текстът към т. 2 от ал. 1 на член 8 да бъде:

2. дали договорът ще бъде съхраняван от доставчика на услугата или от трета страна (доставчик-посредник), срока и начина за съхраняването му, както и начина за осигуряване, ограничаване и/или блокиране на достъпа до него;

Предложение 10.3. Към алинея 1 в чл. 8 да бъде добавена нова точка 5 със следния текст:

5. възприетите схеми за електронно разплащане и електронно фактуриране или предлаганите от определен доставчик-посредник.

Предложение 10.4. Към алинея 1 в чл. 8 да бъде добавена нова точка 6 със следния текст:

6. дали ще бъде използван доставчик-посредник на услугата “подготвяне и сключване на електронен договор” за цялостната подготовка, сключване и съхраняване на договора

Предложение 10.5. Текстът на алинея 2 към член 8 да бъде:

(2) Доставчикът на услуги е длъжен да посочва всички кодекси за поведение, към които се придържа, да указва как по електронен път да се осъществи достъп към тях и как да се получи консултацията относно прилагането им.

Предложение 10.6. В член 8 да бъде добавена следната нова алинея 3:

(3) В допълнение към другите данни относно правното значение на техническите стъпки за сключване на договора, информацията по алинея 1 т.1 трябва да включва и политиката за електронно подписване на документи, към която се придържа доставчикът на услугите. Съществени части от тази политика трябва да бъдат изискванията за проверка от всяка заинтересована страна на валидността на електронните подписи към договора и за ясно посочване на механизмите за подписване на обменяните по електронен път документи при отделните фази на подготовката и окончателното сключване на договора.

Предложение 11. В член 9 да бъдат извършени посочените по-долу промени.

Предложение 11.1. Текстът в член 9 да фигурира като алинея 1.

Предложение 11.2. В член 9 да бъде добавена следната нова алинея 2:

(2) В случаите когато е необходимо да бъде осигурена доказателственаост на договора за дълъг период, възприетата политика за електронното подписване се явява част от по-обхватна политика за архивиране на електронните записи на електронно подписани документи, в преобладаващите случаи реализирана от специализиран в тази област доставчик-посредник. Тази политика за архивиране следва да бъде хармонизирана с възприетата международна или национална рамка за архивиране на записи на електронно подписани документи.

Мотиви към предложения 10 и 11

A. Към предложение 10.5 – съгласно чл. 10 т. 2 от Директива 2000/31/ЕО.

Б. Съгласно т. 9 от увода на Директива 2000/31/ЕО, която гласи:

“(9) Електронните подписи ще се използват при различни условия и приложения, произтичащи от широкия кръг нови услуги и продукти, свързани с използването на електронните подписи; определянето на тези продукти и услуги **не трябва да се ограничава до издаването и управлението на удостоверения**, а трябва да включва и други услуги и продукти, използващи или допълващи електронните подписи, като регистрационни услуги, **услуги за удостоверяване на време**, регистърни услуги, компютърни услуги или консултантски услуги, свързани с електронните подписи”.

Към изброените в горния цитат услуги тук обезателно трябва да добавим **услугата за проверка на електронните подписи** (виж правните проблеми при тази услуга в т. 3.3.2 в посочения доклад в по-долната точка В) и услугата за дългосрочно съхраняване (архивиране) на записите на електронно подписани документи. Както вече беше отбелязано, тези две услуги, в съчетание с услугата за удостоверяване на време, изграждат фундамента на електронното нотаризиране.

В. Съгласно анализа в новия (от м. март т. г.) изключително важен доклад на Европейската комисия (цитиран в по-горния списък от документи) **EC Report, Com (2006) 120 final**, отчитащ някои сериозни празноти в Европейската директива за електронните подписи от 1999 г. Тези празноти би следвало да насочват към определено доработване на Закона за електронния документ и електронния подпис, което ще резонира непосредствено върху предлаганите услуги на информационното общество и специално върху проблема за доказателствеността на електронните документи (вижте и изложените по-долу в подточка Д общи съображения по този проблем).

Г. Съгласно т. 35 от увода на Директива 2000/31/ЕО, която гласи:

“(35) Настоящата Директива не противоречи на възможността на държавите-членки да **поддържат или формулират общи или специфични правни изисквания за договорите**, които могат да се изпълняват по електронен път, **и по-специално изискванията за гарантирани електронни подписи**”.

Д. Общи съображения относно правната доказателствена сила на електронния договор.

Както са дефинирани в Закона за електронния документ и електронния подпис, електронният документ, неговото управление от посредник (чл. 3 до чл.12 от този закон) и електронните подписи на практика се явяват абстракции за обикновените бизнес-партньори.

Тази картина се променя коренно когато електронният документ, в качеството на подписан електронно договор, е разглеждан в контекста на утвърдени за практиката надлежно разписани правила, обхващащи подписването на обменяните он-лайн проектни документи при всички фази на електронното договориране съгласно ясно дефинирана политика за подписване и проверка на подписите.

Именно чрез такава ясно регламентирана “спойка” между електронните подписи и електронния договор последният вече добива реално очертани контури за обикновените бизнес-партньори.

В този смисъл това, което предлага текстът в чл. 8 от проекта на закона съвсем не е достатъчно.

Предложение 12. Към чл. 16 да бъде добавена **нова алинея 5** със следния текст:

(5) В случаите когато доставчикът или доставчикът-посредник на информационната услуга “съхраняване на информация” е доставчик и на електронни посреднически съобщителни услуги, той е задължен да съхранява записаните съобщения и свързаните с тях трафични данни в срок не по-малко от шест месеца и не повече от две години.

Мотиви

Съгласно изискването в член 6 от утвърдения през м. декември 2005 г. от Европейската комисия проект на Европейската директива

EC Directive 2006/.../EC, Final Draft, 03.02.2006, “Directive on the retention of data generated or processed in connection with the provision of publicly available electronic communications services or of public communications networks and amending Directive 2002/58/EC”,

В уводната част на този документ изрично е посочен срока за съгласуването му със страните кандидат-членки на Европейския съюз България и Румъния – 14.02.2006 г.

Оригиналният текст на посочения по-горе член 6 е

Article 6

Periods of retention

Member States shall ensure that the categories of data specified in Article 5 are retained for periods of not less than six months and not more than two years from the date of the communication.

Предложение 13. Към чл. 16 да бъде добавена **нова алинея 6** със следния текст:

(6) В случаите когато доставчикът-посредник на информационната услуга “съхраняване на информация” е и доставчик-посредник на съдържание, той следва да е в състояние да гарантира качествено, надеждно и сигурно съхраняване на предоставяна му мултимедийна информация (данни, звук, графика и/или видео) в съответствие с установените норми на национално ниво и на ниво на Европейската общност.

Мотиви

Съгласно изложените мотиви към предложения 6 и 7.

Предложение 14. В чл. 21 да бъдат направени посочените по-долу промени.

Предложение 14.1. Алинея 3 от чл. 21 да стане алинея 4.

Предложение 14.2. В чл. 21 да бъде въведена **нова алинея 3** със следния текст:

(3) Председателят на Държавната агенция за информационни технологии и съобщения организира съвместни с бизнеса дейности за разработване и утвърждаване на национална стратегия за развитие на услугите на информационното

общество и на произтичащи от тази стратегия национални рамкови програми за ключови проблемни области на информационното общество като управление на съдържанието на електронните документи, електронните разплащания, управлението на информационната и мрежова сигурност и др. Тези програми трябва да насърчават и насочват бизнеса към разработване съгласно чл. 4, ал. 4 или възприемане на политики и съответни кодекси за поведение, хармонизирани с европейските правни и технически норми с **оглед постигане на оперативна съвместимост и доверие** в предлаганите услуги на национално ниво и ниво на Европейската общност.

Мотиви

А. Съгласно чл. 16 на Директива 2000/31/ЕО.

Б. Постановките в редица добре известни основополагащи международни документи (не само на Европейската комисия) относно електронната търговия и ролята на държавата в електронното управление на информационното общество, свеждащи се най-общо в препоръки за съвместни с бизнеса дейности на държавните органи, насочени в своята цялост към разработване на национална стратегия за изграждане на цялостна нормативна база на електронния бизнес и търговия.

В това отношение е характерен със своята изчерпателност документът **UNCTAD** (United Nations Conference on Trade And Development), **Background Paper TD/B/COM.3/EM.15/2, 03.05.2002**, “Electronic Commerce Strategies for Development: The Basic Elements of an Enabling Environment for E-Commerce”.

Предложение 15. В Допълнителната разпоредба да бъдат добавени две нови точки 10 и 11, съдържащи следните дефиниции:

10. “Търговска електронна транзакция” е действие или съвкупност от действия по взаимен обмен между две или повече лица на информация по дистанционен електронен път, имащи икономическа стойност и свързани с придвижването на въпроси от областите на бизнеса, потребителския сектор и/или търговията.

11. “Търговска мобилна електронна транзакция” е всеки вид електронна транзакция, притежаваща икономическа стойност (поради което имаща отношение към осъществявани по електронен път търговия и бизнес), при която поне от едната страна е използван мобилен терминал и по този начин е използвана електронна съобщителна мрежа за връзка с действаща инфраструктура за електронна търговия и електронен бизнес.

12. “Доставчик-посредник на услуги на информационното общество” е физическо или юридическо лице, което се явява трета страна спрямо страните, обвързани непосредствено с услугите на информационното общество.

13. “Кодекс на поведение” е документ, изготвян от търговски, професионални и потребителски асоциации или организации или от самите доставчици на услуги на информационното общество, представяни на доброволни начала на национално ниво и/или ниво на Европейската общност. Кодексът за поведение по същество предлага план за действие в конкретно избрана проблемна област, реализира изискванията в предварително изготвена политика, която отразява спецификата на работната среда и предлаганата услуга, разработва се от доставчика или от трета страна и отразява по-общо (в сила за всяка работна среда) рамкови изисквания в утвърдена на национално ниво политика (разработена със съгласувани усилия на държавата и бизнеса) от действаща национална рамкова програма. За постигане на оперативна съвместимост на предлаганите услуги политиките в националната рамкова програма

се хармонизират с изискванията на действащото законодателство, с въвежданите международни и съответни национални технически норми, утвърждават се и се обновяват въз основа на широко публично допитване.

Мотиви към предложения 10 и 11

При електронния бизнес и търговия в осъществяваните електронни транзакции (разглеждани и в контекста на тяхното съхраняване) са заключени основните проблеми, свързани с изграждането на доверие в предлаганите услуги на информационното общество. Не случайно в някои страни (напр. в Сингапур) е обнародван **Закон за електронните транзакции** и той се възприема като заместител на закон за електронната търговия. В тези случаи обикновено се използва термина “електронна транзакция”, като се подразбира, че става дума за “търговска електронна транзакция”.

Твърде важно е и електронните транзакции да бъдат разграничавани от традиционните електронни съобщения.

За разлика от електронното съобщение електронната транзакция е обвързана с двупосочен обмен на данни и със следващо изпълнение на конкретни условия от получаващата и изпращащата страна, произтичащи от съдържащата се в транзакцията информация.

Типичен пример в това отношение е взаимният обмен на информация чрез електронна поща.

Мотиви към предложение 12

Съгласно изложените мотиви към предложение 6.2.

Мотиви към предложение 13

Съгласно изложените мотиви към предложение 9.

